

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

LIII.

Sausis - January 10, 1968

Nr. 4

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

RIAUSIŲ ERA

AR LAUKTINOS SIAIS METAIS DIDESNĖS RIAUSĖS? JEI TAIP, KOKIOS JŲ PRIEŽASTYS, TECHNICA BEI GALIMYBĖS? — AR GALIMA AMERIKOJE DIDESNIO MASTO REVOLIUCIJA? — TAI KLAUSIMAI, KURIE DOMINA DAUGELĮ DIENOS ĮVYKIŲ STEBĖTOJŲ.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Prezidento komisija riaušių, -- o tų pereinamais metais būta net 57, -- priežastim tirti savo raportą paskelbs tik kovo mėn., ar net vėliau, tačiau jau dabar aišku, kad ypatingų staigmenų jame nebus. Riaušės yra tiek pat senos kiek žmonių, jų priežastys ir eiga, gali sakyti, jau yra net moksliškai išanalizuotos. Įdomi šioje srityje yra Richardo H. Sangerio knyga, išleista Potomac Books, Inc. Washington D.C. leidyklos. Jos autorius yra tarnavęs per 25 metus Valsitybės Departamente, o dabar yra kai kurių administracijos įstaigų patarėjas ir mokslo institucijų lektorius.

Jam nėra svetimi ir komunistų metodai išnaudoti riaušes savo naudai arba net jas sukelti. 1933-34 metais jis lankėsi Sovietų Sąjungoje, norėdamas susipažinti su faktina padėtimi, tačiau sovietų buvo palaikytas 'gera medžiaga' būti jų simpatiku, "fellow-traveler". Tokiu būdu jį turėjo asmeniškai patyrimo kaip sovietai rekrutuoja kadrus savo reikalam.

[U.S. News & World Report atstovo paklausi-

mą, ar tas procesas vyksta ir dabar, Sangeris atsakė:

"Nėra jokios abejonės. Jie laukia tipų, kurie norėtų apsilankyti Sovietų Sąjungoje ir būna sudominti tuo, kas ten vyksta, o grįžę namo, nekalbėdavo garsiai apie komunizmą, bet galėtų būti naudingi partijai ar jos užsimojimams. Aš buvau Rusijoje šią vasarą ir asmeniškai tai patikrinau."

Čia susiduriame su pagrindiniu pereinamais metų klausimu, į kurį prezidento komisija neduos aiškaus atsakymo: ar riaušės organizuoja komunistai?

Atsakyti teigiamai į šį klausimą būtų aiškiai neteisinga. Visų pirma, nė vienoje bendruomenėje nėra visi patenkinti. Visados pasitaiko kitaip manančių, nuskriaustų, nusivylusių. Yra, sakykim, pacifistų, kurie yra nusiteikę prieš bet kokią karą ir kurie nuoširdžiai yra nelaimingi dėl Vietnamo karo. Tačiau Vietnamo karo priešai nesudaro didžiausios riaušių kėlėjų grupės.

Didesnė grupė yra negrų mažuma. Įstatymais negalima pakelti jos lygio. Nors šiuo metu kiek-

vienas kvalifikuotas negras Amerikoje praktiškai gali gauti geresnį darbą negu baltasis, jų nėra daug. Aiškinama, kad tol nebus galima masiniai pakelti jų kvalifikaciją, kol jie yra priversti gyventi didmiesčių 'getuose', kur pragyvenimo aplinka ir sąlygos yra tokios, kad stačiai verčia ir geriausių norų žmogų smukti žemyn. Mes, kurie atvykę į šį kraštą gyvenimą pradėjome nuo žemiausios socialinių laiptų pakopos, šiuo klausimu galime turėti savo atskirą nuomonę. Kiekvienas vertėmės kaip sugebėjim ir daugumos mūsų vaikai jau turi pusėtinai gerą 'statusą' kovai už geresnį būvį. Kodėl tuo natūraliu būdu negalėjo pasinaudoti negrai? Kodėl jie per šimtus metų nesugebėjo įrodyti, kad juoda odos spalva dar nėra žemesnės kokybės įrodymas? Juk palyginti dar neseniai ir į mus beiktus ateivius iš Rytų Europos buvo žiūrima iš aukšto?

Aiškinimas, jog tai dėl to, kad jie priversti gyventi tik tam tikruose miesto rajonuose, nėra pakankamai įtikinamas. Tačiau kokios būtų tikrosios priežastys, gyvenimas tuose 'getuose' gali iššaukti riaušių norą, kai tik tam pasitaiko proga.

Daugumas riaušių greičiausiai prasidėjo visai atsitiktinai, spontaniškai, tačiau joms prasidėjus, kai kur jau galima buvo visai aiškiai pastebėti tam tikrą vadovaujančią ranką.

Imkime, pavyzdžiui, pereinamais metų spalio mėn. demonstraciją prieš Pentagoną. Joje dalyvavo apie 50.000 asmenų. Anot Sangerio, bent 40.000 jos dalyvių buvo nusiteikę ar prieš karą apalamai, ar Vietnamo karą specialiai. Kokie 9.500 minioje buvo visokie 'hippies', 'flower children', 'beatniks' ir panašūs ekscentriškai. Toje minioje tik keli šimtai, gal kokie 200, buvo tikri aktyvistai, kurie stengėsi vadovauti visai miniai. Jie, pavyzdžiui, (Nukelta į 2 psl.)

Senoji Vilniaus katedros varpinė žiemą...

JUNKIMĖS LĖŠŲ TELKIMO DARBAN

Už mėnesio mes švęsime Aukštinį Nepriklausomos Lietuvos Valstybės Atstatymo Jubiliejų. Nors iš tų penkiasdešimt metų didelę dalį Lietuvą kentėjo ir dar tebekentė okupacinė priespauda, nors mūsų šventinę nuotaiką dengs gedulo šešėlis, mes neįprastai prisiminti ar suabejoti, bet priešingai: per visus šiuos sukaktuvinius metus, mes turime taip visi vieningai įsijungti į Lietuvos laisvinimo darbą, kad laisvasis pasaulis, pagaliau, atkreiptų mus dėmesį ir pamatytų, kad buvusi Tautų Sąjungos narys, juridiniai Nepri-

klausoma Lietuvos Respublika tebelaikoma, po 2-jo Pasaulio karo užsilikusioje Sovietų Sąjungos okupacijoje. Tam mūsų politiniai veiksniai turi paruošti ir jau pradėjo vykdyti bendrą sukaktuvinių metų programą, ir jos finansavimui yra sudarę Jungtinį Finansų Komitetą -- JFK.

Prieš porą mėnesių JFK kreipėsi į laisvuosius lietuvius paramos ir aukų. Šiandien norime kiek plačiau paaiškinti ką šitas komitetas jau yra nuveikęs ir kaip lietuviškoji visuomenė privalėtų jam padėti.

PIRMA: Jungtinį Fi-

nansų Komitetą sudaro visi mūsų politiniai veiksniai: po du atst. iš (Nukelta į 2 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

PREZIDENTAS JOHNSONAS naujuosius metus pradėjo beveik tokiu pat populiarumu, kaip ir praėjusius metus. Jei 1967 m. sausio 17 d., anot Galupo, 47% amerikiečių pritarė jo politikai, tai gruodžio pabaigoje patenkintųjų jo politika buvo 46%.

Tai nėra didelis padidėjimas, žinant, kad šie metai yra rinkiminiai ir, anot ekspertų, jei prezidento populiarumas pradėtų rinkiminių kampanijų yra žemiau 55%, jis turės vesti sunkią kovą.

Bet visa tai yra sąlygota ir publikos nuomonių tyrinėjimas ne visada būna vienodai reikšmingas.

Jei šiandien 46% amerikiečių pritaria prezidento Johnsono politikai, tai reiškia, kad blogiausias laikotarpis jau praėjo ir dabar jo populiarumas yra gerame kelyje. Nes prieš mėnesį ji rėmė 41%, o spalio mėnesį tik 38%. Bet jei tai ir nėra pilna pergalė, vis dėl to tie 46% yra pirmą kartą laimėjimą ir galima laukti, kad greit savo pusę jis vėl turės amerikiečių didžiumą.

Per paskutiniuosius metus prezidento Johnsono populiarumas smarkiai svyravo. Bet šiandieninis pasisakymas reikšmingesnis dar tuo, kad parodo, jog tik 24% amerikiečių smerkia Š. Vietnamo bombardavimus, o 58% galvoja, kad geriausias būdas Vietnamo taikai pasiekti yra įtikinti komunistus, jog jie negalės karo laimėti.

Toks visuomenės nuomonės pasikeitimas gali būti aiškinamas įvairiais būdais. Pavyzdžiui, į visuomenės opiniją galėjo paveikti lapkritinio mėn. amerikiečių kariniai laimėjimai prie Loc Ninh ir Dak To, arba dalis pasyviųjų amerikiečių, kurie anksčiau laikėsi nuošaliai, nusprendė reaguoti prieš pacifistų demonstracijas.

Koks bebūtų aiškinimas, viena žinoma, kad prezidentas naujuosius metus pradėjo tvirtai įsitikinęs, kad jo politika Vietname yra amerikiečių didžiūmos remiama. Prezidentas Johnsonas yra įsitikinęs, kad kova Vietname yra lemtinga ne tik dėl Vietnamo ateities, bet taip pat dėl Tailando, Komodijos, Malezijos ir net Indijos. Kad nuo šio karo eigos priklauso visų Azijos pietryčių kraštų politinė orientacija. Bet tai nereiškia, kad prezidentas nenori Vietnamo klausimo spręsti derybų keliu. Johnsonas neatmeta derybų, jei nebus nutolta nuo pagrindinių tezių, kurių svarbiausioji yra ta, kad Š. Vietnamo bombardavimo sustabdymas galimas bus tik tokiu atveju, jei bus patiekta garantija, kad komunistai nori rimtai derėtis, o ne laiką laimėti.

SOVIETŲ laikraštiniškas New Yorke diskutuoja su vienu amerikiečių laikraštiniu dėl rasinių riaušių Amerikos pietinėse valstijose.

-- Aš randu neteisingą, -- sako rusas, -- kad vargšų negrų vaikai (mokyklą turi vykti policijos globojami, Jūs turėtumėte pripažinti, kad su mažumom Sovietų Sąjungoje taip nesielgiama.

-- Visai teisingai, -- atsakė amerikietis, -- Pas jus mažumos turi saugotis policijos! (vg)

-- Pst! Gelbėkit!...

IŠ VISO PASAULIO

• DR. NORMAN E. SCHUMWAY su savo gydytojų štabu įvykdė širdies persodinimo operaciją Palo Alto, Calif., ligoninėje. Buvęs Clevelando gyventojas Kasperak, gavęs kito žmogaus širdį, po operacijos atgavo sąmonę, bet jo padėtis būsimi kritiška dar porą savaitių. Po to pacientas turės būti labai stebimas nes persodintoji širdis buvo kiek mažesnė. Kasperak sutiko daryti tą nepaprastą operaciją be jokių abejonų. Kaip širdies ligonis, jis ir neturėjo kitos išeities.

• VIETKONGO ir Š. VIETNAME kariniai daliniai pradėjo smarkią teroro akciją, užpuldinėjant kaimus, žudant nekaltus jų gyventojus. Taip pat smarkiomis atakomis pūdinėjamos JAV karinės bazės P. Vietname.

• "JIE NENORI kalbėti su amerikiečiais", pareiškė Cambodijos princas Sihanouk, turėdamas galvoje gandus apie Š. Vietnamo norą pradėti taikos derybas. Bet jis neatsisakys tarpininkauti, jei tokia galimybė atsirastų.

Princas Sihanouk priėmė specialų JAV ambasadorių Bohlen pasitarimą, kurių pasekoje gali būti atnaujinti diplomatiniai santykiai. Problemų sudaro ir Cambodijoje savo bazes įsikūrusi Š. Vietnamo kariuomenė.

• KREMLIAUS paskelbtoje Naujų Metų deklaracijoje išklaidinta skirtinga JAV pasmerkimui už "agresiją prieš taikus Vietnamo gyventojus".

RIAUSIŲ ERA...

(Atkelta iš 1 psl.)

turėjo garsiakalbių sistemą, vertą kokių 10.000 dolerių. Dalis jų buvo jau tikri revoliucionieriai profesionalai. Negali sakyti, kad jie visi būtų apmokami. Dalis dirba iš įsitikinimo, kiti iš nepasitenkinimo esama tvarka ar savo padėtimi, kartėlio, bet, jei jiems reikėtų pinigų, jų visados atsirastų iš komunistinių valstybių pusės.

Žinia, jie nesitikėjo per spalio mėn. žygi į Pentagoną nuversti vyriausybę, jų tikslas buvo daug mažesnis. Visų pirma, įrodyti likusiam pasauliui, kad Amerika grįžta, antra, sudaryti tam tikrą įspūdį, pavyzdžiui, kad dėl visko kaltas 'policijos brutalumas'.

Faktinai šūkis apie 'policijos brutalumą' buvo bolševikų išgalvotas 1905 metais, bet tada buvo taikomas ne tiek policijai, kiek kazokams, kurie buvo piešiami kaip žiaurybės viršūnė. Ir dabar, pagal tą pavyzdį, jaunuoliai atsisako klausyti policijos, sėdi arguli ant žemės, o kai juos bandoma nunešti į policijos automobilį, jie priešinosi ir stengiasi atkreipti spaudos fotografų dėmesį. Kai kurie jų yra aprūpinti plastikiniais maišeliais su raudonais dažais, kad reikalui esant galėtų 'apsipilti krauju', o merginos turi lengvai plyšančias popierines sukneles.

Reikia neužmiršti, kad milžiniškoje Rusijoje revoliuciją įvykdė ir

valdžią pagrobė vos 15.000 bolševikų, o Trockis Petrapilyje išviešpatavo su mažiau kaip 1.000! Nuo to laiko riaušės pasidarė kovos už valdžią įrankiu. Galima sakyti, kad nuo antro pasaulinio karo pabaigos, mes pradedame riaušių erą, kuri išsiplėtė po visą pasaulį.

Dėl to nėra abejonės, kad ir šiais metais turėsime riaušių. Kad jas išlaikys padarumo ribose, anot Sangerio, reikia griebtis dviejų priemonių. Visų pirma reikia naikinti jų pagrindines priežastis. Sakysime, negrams reikia įrodyti, kad daroma viskas, kas galima, jų pažangai skatinti. Iš kitos pusės, visom riaušėm, nepaisant jų priežasčių, ar jos "teisėtos" ar ne, reikia griežtai pasipriešinti iš pat jų pradžios.

Tai, rodos, visai aišku, tačiau Amerikoje nėra visai tikra. Yra politikų, kurie priklauso nuo tam tikrų rinkimų grupių. Norėdami laimėti jų simpatijų, jie vengia imtis griežtų priemonių, o po riaušių bando kaltininkams padaryti gyvenimą lengvesnį. Mes matome, kad politikai stengiasi įtikti kraštutiniams gairėms. Kiek politikų ir laikraštininkų visai rimtai išvedžioja, kad JAV užsienio politika visame pasaulyje yra itin nepopuliari, nes Valstybės Sekretorių Ruską New Yorke pasitiko porą šimtų priešiška nusiteikusių žmonių ir kad prezidentui prieš nosį kiša-

JUNKIMĖS LĖŠŲ TELKIMO DARBAN

(Atkelta iš 1 psl.)

kiekvieno. Pirmininku išrinktas prelatas Jonas Balkūnas.

ANTRA: JFK veikimo plotas -- viso laisvojo pasaulio lietuviai.

TREČIA: JFK numatomos pajamos:

1. Lietuvių organizacijų bei institucijų aukos

2. Pavienių asmenų aukos

3. Pajamos iš specialiai šiam reikalui parengimų.

4. Pajamos iš pagamintų propagandinių ženklų:

a) sukaktį primenantys vokai laiškas,

b) ženklelis ant vokų, klijuojamas šalia pašto ženklo,

c) šūkis -- Communist Russia get out of Lithuania -- klijuojamas ant automobilio buferio,

d) ženklas simbolizuojas Nepriklausomos Lietuvos Valstybės Atstatymo 50 metų sukaktį, klijuojamas ant automobilio lango.

5. Bandoma gauti leidimą vienkartinę rinkliavą lietuvių bažnyčiose.

6. Pajamos iš mūsų menininkų paaukotų kūrinų.

mas plakatas: "LBJ, kiek šiandien tu nužudei Vietname vaikų?" Kokią kainą senatoriai McCarthy ar Kennedy yra pasiryžę sumokėti, kad ir su jais nebūtų tas pats daroma? Nuo to priklauso ir atsakymas, kiek riaušių turėsime 1968 metais.

Jau gauta per dvidešimt meno kūrinių (laukiama daugiau), kurie kitą rudenį, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo metu bus išleisti laimėtojams. Laimėjamų bilietai bus platunami visur, kur tik randasi laisvų lietuvių.

KETVIRTA: Paruoštos medžiagos išplatini-

mas. Šitam uždaviniui įvykdyti, JFK prašo ir tikisi pagalbos iš visų lietuvių, yptingai iš LB Apylinkių Valdybų (JAV LB C Valdyba jau pa-

ragino, spec. aplinkraščiu, savo Apylinkių Valdybas įsijungti į JFK tal-

ką). Taip pat pagalbos laukiame iš Ateitininkų, Neo-Lithuanų, Skautų Vy-

čių, L. Studentų Sąjungos iš visų moterų organizacijų, iš ALRKF, ALRKS, SLA; taip pat iš

Anglijos, Australijos, Italijos, Kanados, Pietų Amerikos, Prancūzijos, V. Vokietijos ir visų kitų laisvųjų kraštų lietuvių organizacijų.

Prašome kaip galima greičiau sudaryti savo vietovėse JFK Skyrius, o kur tai neįmanoma, pačios vietinių organizacijų valdybos prašomos paskirti ar ko-

tuoti vieną ar kelis asmenis imtis šio labai reikalingo lėšų telkimo dar-

bo. JFK jau turi paruošęs lėšoms telkti medžiagą ir aukų lapus ir, kai tik

gausime jūsų sudaryto JFK Skyriaus ar igalio-

tinio adresą, tuoj ją pristatysime.

Lėšų telkimo vajų vykdysime per visus 1968 metus.

Susirašinėti ir aukas siųsti šiuo adresu:

United Lithuanian Finance Committee, 29 West 57th Street, (10 fl.) New York City, N. Y. 10019

LIETUVI, ar yra kuri nors kita kilnesnė auka, kaip aukotis už savo kenčiančią tautą?

Jungtinis Finansų

Komitetas

PRISIMENA SENUOSIUS AGRONOMUS

Vos spėjo Sniečkus savo TIESOJ paskelbti straipsnį apie gausius derlius sukolchozintame Lietuvos žemės ūkyje, kitą dieną (gruodžio 23) toj pačioj TIESOJ pasirodė ir agronomo docento P. Vasinausko samprotavi-

mai, kaip tas žemės ūkis atrodo. O P. Vasinauskas, naudodamasis dar priešbolševikiniais laikais įgytu agronomijos mokslu ir patyrimu, jau 20 metų suka galvą, kaip iš kolchozų (kurie Lietuvoj įvesti agronomų nesiklausus) išspausti pakenciamiesnių vaisių. Po tokių ilgai dėtų pastangų vis tiek jis dar mato, kad kolchozynė:

"daugelio naujoviškų žemdirbystės priemonių įgyvendinimo tempai perlėti;

"perdaug daroma agrotechnikos klaidų, perdaug nusižengiama agronomijos normoms;

"net ir tai, kas daroma teisinga linkme, ne visuomet yra geros kokybės."

Žemdirbystės mokytojas prisimena, kad jau kadaį yra parašęs net 20 pagrindinių taisyklių dabarti-

Be žodžių...

niams ūkių tvarkytojams, kurių vienoje esą parašyta, kad "Mėšlas buvo ir yra pirmoji mūsų laukų trąša"... (Labai nenaudoti, nors ir gera taisyklė).

O tačiau, esą:

— Su dideliu apgailestavimu reikia konstatuoti, kad dauguma Lietuvos ūkių su mėšlu elgiasi neagronomiškai. Ne mėšlą mes kaupiame, bet atsivadėjusį mišinį, kuris neduoda nė pusės tos naudos, kurią duotų gerai paruoštas mėšlas.

Pilna ir kitų bėdų:

— Trūksta ir technikos, ir mineralinių trąšų, ir herbicidų, ir geležies vis dar permaža. Permaži gamybos fondai. Daug kur mus laiko pažaboję visokie organizaciniai sunkumai, popierizmas ir biurokratizmas. Pagaliau paskutinė bėda — pagamintų produktų realizavimo sunkumai...

Ir prisimena Vasinauskas šią vasarą mirusį agronomą Justą Strazdą (buvusį nepriklausomybės laikais ŪKININKO PATARĖJO redaktorių) — kaip nuostabiai jis net ir kolchoze (Kra-kėse) sugebėjo pasiekti, palyginus su kitais, tiesiog stebuklingų rezultatų... Ir pasakoja, kaip jis tvarkė kolchozą... senųjų laikų apsišvietusio ūkinimo būdu. Prisimena Vasinauskas dar agronomą Balį Šabanavičių

bei "kitus"... Tie "kiti" greičiausiai irgi senos akademijos kartos. Visus Vasinauskas mini ilgesingai ir rodo, kaip geriausią pavyzdį. (ELTA)

MALE HELP

PAINT LAB OPPORTUNITIES

Our company has immediate need for three men to fill important position in our laboratory.

MANAGER, GENERAL INDUSTRIAL LAB—chemistry degree mandatory with minimum of 5 years formulating experience. Leadership qualities essential.

MANAGER, APPLIANCE LAB — Chemistry degree required backed up with sound formulating experience.

QUALITY CONTROL MANAGER — degree in chemistry preferred and well rounded work experience.

Excellent fringe benefits and salary opportunities. Well equipped lab facilities. Send resume to Roger Freriks, Technical Director, The O'Brien Corporation, South Bend, Indiana 46621. (2-5)

PLATER

Challenging opportunity for experienced man. Permanent job with good pay and company benefits. "Just a step from your door on I-84." ELECTRONICS METAL FINISHING CORP. 88 Taylor Street Danbury, Connecticut 06810-795 (3-5)

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Viena dėžė... 24 bonkos Stroh's. Tai pasitenkinimui tinkamas būdas gėrėtis Stroh's alumi, kurio skonis skiriasi nuo bet kurio amerikoniško alaus. Stroh's yra kitoks dėl to, kad ir darytas kitaip, nei bet kuris kitas amerikoniškas alus. Jis daromas liepsna. Išbandykite Stroh's. Išgykite dėžę. Tai geriausias alaus pirkinys.

Stroh's
LIEPSNA DARYTO SKONIS

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 ³/₄ %

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5 %

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00 Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenerata metams \$13.00 pusei metų \$7.00. Dirva išeina:
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Ką ir kaip galime įprasminti

Esame jau įpratę kalendoriniams metams paskirti tam tikrą prasmę, duodant jiems atitinkamą pavadinimą. Jei Maironio, Kudirkos ir kt. vardais metal turėjo daugiau simbolinės prasmės, tokie Jaunimo metal, ar šiemet Laisvės Kovos metal, turėtų paskatinti rimčiau pagalvoti apie pasirinktos idėjos įprasminimą. O gyvenimas rodo, kad tam yra daug galimybių, tik bėda, kad jų neišnaudojame.

Praėję Jaunimo metal, kad ir atnešė tam tikrą sujudimą jaunimo tarpe, atskleidė jam kelius į lietuviškojo gyvenimo prasmę, suartino daugelio kontinentų veikliuosius, tačiau ko nors paliekamo, ko nors apčiuopiamesnio ir tie metal nepalikę, nebent daug priekaištų, susiskaldymo priežasčių vyresniųjų ir jaunesniųjų tarpe. Nuosaly liko tas jaunimas, kurio didelė dalis yra mokyklinio amžiaus, o tačiau šeštadieninėse mokyklose jo nėra. To priežastys nebuvo išnagrinėtos. Kaltinsi tėvus, kaltinsi mokyklas, kaltinsi gyvenimo sąlygas, bet reikalo kaltinimais vistiek neišspręsim. O kur gi mūsų lietuviybės išlaikymo ateitis, jei ne jaunime? Kur gi mūsų Lietuvos išvadavimo darbo ateitis, jei ne jaunosios kartos lietuviškoje inteligentiškoje?

Negalime guostis tuo, kad ir kitų Baltijos valstybių išelvių tarpe savas mokyklas lanko tik 50 nuoš. jas lankyti privalančių vaikų. Ar kad savose bažnyčiose vedybų statistika rodo, jog 41 nuoš. sutuoktųjų nuėjo mišrių tautybių šeimoms sukurti. Tie skaičiai tikrai ne paguoda ir ne pasitenkinimas. Jie tik rodo, kad einame panašiu keliu, nors savos, nors ir "pusiauoficialios" statistikos ir neturime.

Negali sakyti, kad stokotume darbo ir reikalingų pastangų kitose srityse. Jų yra ir visų iš karto neišvardinsi. Turėtume įsidėmėti ir įsikalti į galvą, kad deklaratyviniu ir deklamaciniu metodų praleidę Laisvės Kovos metus ne kažin ką teatsieksime. Atsiminkime tai, kad šių metų tinkamo paminėjimo ruošai dirba ne vien tik mūsų centrinės organizacijos. Apie tai kalbama visų, didelių ir mažų, organizacijų susirinkimuose. Čia ir svarbu įsidėmėti, kad tame organizacijų įvairume, o vieno dalyko svarstyme, nebūtų įsibėgėta į beprasmi lenktyniavimą. Svarbu, kad kiekviena organizacija pagaltų, kaip Laisvės Kovos metus įprasminti pačiuose savosios veiklos pagrinduose -- susidrausminant savųjų tikslų siekiuose ir darbuose, suaktyvinant ir pagyvinant savo veiklos programą, nusi-
statant ką nors prasmingo įvykdyti ir t.t.

Gausi ir įvairi lietuviškoji spauda bus įdomesnė, savo žiniomis optimistiškesnė ir savo ateitį užsitikrinanti, kai joje pasklis žinios, apimančios pozityvius mūsų organizacijų ir jų veikėjų darbus.

Vienartinis minėjimas, kad ir pareikalaus daug darbo, praeis. Sekančioji po minėjimo diena bus skirta poilsui. Čia ir norisi priminti gausiems mūsų veikėjams, kad po minėjimo tas poilsis per ilgai neužsitęstų.

LAISVĖS KOVŲ DAINOS

Aufentiška lietuvių partizanų kūryba. Tai vertinga knyga, paminklas mūsų laisvės kovotojams.

Kietais viršeliais įrišta, poeto Jono Aisčio redaguota, Lietuvos Nepriklausomybės Fondo išleista knyga gausi DIRVOJE. Kaina — 5 dol.

Gale lauko toli...

LAIKO MAŽA, O REIKALAS SVARBUS

Jurgis Janušaitis

Pradėjome sukurti vinius -- Lietuvos Laisvės Kovos Metus. Tai metal, kurių eigoje ryžtames atlikti didelius, sunkius, bet pavergtai tėvynei labai reikšmingus uždavinius. Į šį sudėtingą ir labai svarbų darbą turi įsijungti visi Lietuvos išlaisvinimo darbą dirbą veiksniai, organizacijos, kultūrininkai, politikai, visuomenininkai, kiekvienas lietuvis ir laisvojo pasaulio Lietuvių Bendruomenė visumoje.

Išskirtinas uždavinys tenka JAV Lietuvių Bendruomenėi, nes ji skaitoma pajėgi atlikti sudėtingesnius ir svarbesnius uždavinius.

JAV LB Centro Valdyba ypatingą dėmesį kreipia šiuo metu į Vasario 16-tos ir mūsų valstybės 50 metų atkūrimo sukakties minėjimo ruošimą Amerikoje amerikiečių visuomenėi. Tai reta proga, kada laisvojo pasaulio lietuvis gali drąsiai pasibelsti į JAV vyriausybės, senato, kongreso, laikraščių redakcijų bei radijo stočių duris. Šiandien mums labai svarbu, kad JAV ne tik politikai ar oficialūs asmenys išsamiai žinotų pavergtos Lietuvos padėtį, bet taip pat svarbu, kad mūsų valstybės likimą geriau pažintų ir plačioji amerikiečių visuomenė.

Žmonių nusiteikimas vienu ar kitu klausimu nusako ir politikams kelius. Jeigu mūsų valstybės ir tautos likimo problema žinos plačioji Amerikos visuomenė, tada drąsiau mums rūpi-

mais klausimais prabilis vyriausybės nariai ir politikos vairuotojai. Tada turėsime daugiau ir drąsesnių draugų politikos vyrų tarpe.

Džiugu, kad JAV LB Centro Valdyba suskato plačiu mastu veikti ir šia realių galimybių kryptimi. Ji kreipėsi į visas LB Apygardas ir Apylinkes ir kvietė tuojau pradėti ruošti sukuriamą minėjimą. Centro Valdyba nurodė ir kokiais būdais būtų tinkamiausia tokių minėjimų pravedti. Minėjimus pradžiai ruošti LB apylinkėse, talkon ir darban įjungiant jaunimo organizacijas, parapijų pareigūnus ir veikiančias ankstyvesniųjų ateivių ir vėliau susikūrusias organizacijas. Tačiau vietinio pobūdžio minėjimai ir pasilieka savo tarpe, be platesnio atgarsio svetimiesiems. Labai svarbu, kad mūsų valstybės likimo problemos šį kartą pasiektų ir amerikiečius.

Tad kokių būdu ir lengviausia būtų tai atsiekiama?

Didžioji amerikiečių spauda Lietuvos reikalu kalbėti nenori. Tačiau Amerikoje kiekviename mieste dar yra leidžiami lokaliniai, apylinkių laikraščiai, išėmą su nemažu tiražu, kuriuos, paprastai, tos apylinkės žmonės mielai skaito.

Tokiuose laikraščiuose ir Lietuvos reikalu būtų lengviau prakalbėti. Tam tikrų gerai paruoštų, neilgi pokalbiai su išpavergtos Lietuvos atvykusiais žmonėmis: tėvais, kurie savo vaikų nematė 25 metus; vaikų, ku-

rie po 25 metų išvydo tėvų veidus; žmonėmis, kurie išgyveno okupacijos ilgus metus praleisdami Sibire, kalėjimuose, koncentracijos stovyklose. Iš pasakojimų reikėtų atrinkti pačius būdingiausius pergyvenimus ir tinkamai paruoštus pateikti tokiems rajoniniams laikraščiams, kurie reikiama manyti, mielai tokia medžiaga naudotųsi. Ta proga ir būtų iškeliamas Lietuvos vardas ir dabartinė padėtis bei laisvojo pasaulio lietuvių kovos prasmingumas siekiant savo tėvynei laisvės. Aprašymus būtų galima pailiustruoti ir atitinkamomis nuotraukomis, ką amerikiečių spauda labai praktikuoja.

Centro Valdyba prašo Apylinkių bei Apygardų valdybas surasti tokius žmones ir su jais pasikalbėti, paruošti medžiagą lietuvių kalboje, o Centro Valdyba, jeigu vietoje neatsirastų žmonių, tekstus tinkamai paruoš spaudai anglų kalba.

Per vietinę spaudą, vaizdžiais pavyzdžiais bei pačių žmonių išgyvenimais Lietuvos dabartinė padėtis amerikiečiams būtų pristatyta patraukliu ir tinkamu būdu.

Antra priemonė -- vietinės radijo stotys. Jų esama visuose miestuose, gi administracijoje visada atsirastų ar tai vedėjas ar kitas įtakingas asmuo, kuris būtų palankus lietuvių problemoms.

Vasario 16-toji būtų labai gera proga tokiose radijo stotyse gauti keletos ar keliolikos minučių laiko ir į išnaudoti Lietuvos reikalų propagavimui. Žinoma, šiuo atveju turėtų taip pat būti paruošta gera, patraukli, aktuali programa. Tad LB Apylinkių ar Apygardų valdybos turėtų rasti kelius, kaip į tokias radijo valandėles įsigauti.

Nereikėtų aplenksti ir veikiančių televizijos stočių. Ir čia reikėtų bandyti gauti bent keletą minučių Lietuvos problemoms. Televizija domisi ypatingai gerą programą. Kartais sudomina juos ir pokalbis. Tad

Apylinkių valdyboms čia plati dirva. Gerą programą, kad ir labai trumpą, televizijos ekrane gražiai pasitarnautų Lietuvos laisvės kovai.

Centro Valdyba pažadėjo Apygardoms ir Apylinkėms ruošiant Vasario 16-tos minėjimus radijo stotyse ir amerikiečių spaudoje, nuoširdžią talką. Norima į minėjimo darbą įtraukti kuo daugiau akademinių jaunimo, intelektualų, įvairių sričių žinovų, kurie talkintų šiame darbe. Tuo rūpinasi CV Jaunimo reikalų vadovė Dalia Tallat-Kelpšaitė. Vicepirmininkas visuomeniniams ryšiams inž. V. Adamkavičius turi ypatingą uždavinį -- paruošti tinkamą medžiagą minėjimų programoms.

Tai medžiaga, kurią bus galima naudoti amerikiečių spaudai, radijo valandėlėse bei viešose rengiamuose minėjimuose. Tas palengvins rengėjams darbą. Tokią medžiagą gaus netrukus visos LB Apygardos bei Apylinkės. Tad Lietuvos Laisvės Kovos Metal tebūnie kiekvieno lietuvių pirmuoju rūpesčiu. LB Apylinkės ir Apygardos stovi prieš didelį bandymą. Tai konkretus darbas, kurio sekmingas atlikimas paliks bendruomeninės veiklos kelyje giliai įmintas pėdas, o pavergtai Tėvynei bus atiduota graži duoklė.

VIS DAR NEPALEIDŽIA NUO PAVADŽIO...

Praėjusiais metais beveik visi menininkai Lietuvos, saugodamiesi patekti į tų eiles, kurioms taikomas dėsniš "kas nedirba, tas nevalgo", atidavė atitinkamą duklę bolševikinės revoliucijos sukuriamai pagarbinti. A. Snieckus tai pripažino lapkričio 27 d. Vilniuje sušauktame menininkų susirinkime. Sakė:

— Respublikos kūrybiniai darbuotojai jubiliejiniais metais nemaža pasidarbavo, dar kartą apmąstydami socialistinio meno principus — partiškumą ir liaudiškumą...

Bet ir nepaleido nuo pavadžio. Nes, girdi:

— Ir toliau lieka aktualus literatūros bei meno ryšys su liaudies gyvenimu stiprinimo bei pilietinės menininko pozicijos ugdymo klausimai... be aiškios liaudiškos, partinės pozicijos nėra vienas kūrinys, kiek bebūtų ieškoma naujovių, neturės rimto visuomeninio poveikio.

Tai buvo paskelbta LIETUVIŲ IR MENE (gruodžio 9). Bet kitą savaitę tame pačiame laikraštyje (gruodžio 16) naujasis Kauno dramos teatro meno vadovas Jonas Jurašas prabilo už menininko savarankiškumą ir prieš kūrybos "redagavimą". Esą:

— Kiekvienas menininkas nori būti pilnai atsakingas už savo kūrybinę bei pilietinę veiklą. Deja, mūsų "vidiniai redaktoriai" yra dar labai gajūs; jie dažnai įjungia stabdžius pačioje kūrybinio akto užuomazgoje. Toks inertizmas mus labai nuskurdina, trukdo pasakyti tai, apie ką norėtusi prabilti visu balsu. (ELTA)

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4%

Mokamas už vieno metų taupymo lankstus nuo išdavimo datos

(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Sporto atstovų suvažiavimui artėjant

BR. KETURAKIS

Visa lietuvių sportinė — varžybinė veikla remiasi klubine padalinių gyvavimo eiga. Jokio plano esančiam prieaigui ugdyti ir jį jungti į aktyviųjų šeimos prieglobstin iki šiai dienai neturime. Nykstantis narių skaičius sąjungos apimtį rieda žemyn, apmokymas, nepraktikuojamas ir pastangų nedarome šiems sunkumams pašalinti.

Tokia ryški ir skaudi problema yra jau ne nuo šiandien, bet prieš gerą dešimtmetį pradėjusi reikštis. Raginimai ir nurodymai spaudos puslapiuose, artimesni susirašinėjimui keleto sporto vadovybės pareigūnų, liko be pasėkmių. Visi ŠALFAS suvažiavimai praėina administracinių klausimų bevertiškame nagrinėjime, nepasitenkinimų pareiškime dėl drausmės stokos ir kt. neesminių klausimų sprendimuose bei nerealių užmojų — planų svarstymo, kurie veik visada liko neįgyvendinti, o pati esminė sąjungos paskirtis ir sporto klubų būsimoji gyvastingumo linkmė — prieaiglo klasių įtraukimas varžybinėn eigon, duodant (o tas privaloma) prideramą paruošimą, yra nepajudintas.

Varžybinė programa mūsų prieaiglo klasėms (turiu dėmesį lengv. atl.) imama pagal šio krašto naudojamas rungtis, bet mūsų jaunieji į aikštes susirenka

labai retomis progomis, nežino kaip pasiruošti ir kadro-trenerių ar vadovų tai plačiai sričiai plėsti nėra. Čia ir glūdi esminė nykimo žymė, kai prieaiglis, neįsijaudamas globos ir nurodymų, greitai išslysta iš mūsų eilių, net retai kada pasiekęs vyrų ar moterų klasės pakopą.

ŠALFAS organizacinė struktūra yra būtina keletu požiūrių pakeisti, idant darbo ir varžybų lankstumas įgalintų sėkmingesniems žingsniams. Arčiau neg vildendamas daugybės klausimų sportiniam judėjimui įstatyti į tinkamą lietuvišką vagą, siūlau suvažiavimo atstovams ir būsimai vadovybei skubiai, nedelsiant ir su gyvu užsimu duoti gerą ir tvirtą pradžią šių sporto darbų eigai.

1. Prieaiglo klasėms mokymo kadro paruošimas lengv. atletikai.
2. Pagrindinių — mūsų sporto varžybinėje plotmėje pravedamų sporto šakų ar jos rungčių bei rungtynių (liečia komandines rungtynes) lietuvių kalba parengti nuostatai.
3. Teisėjų — lengv. atletikai kasmetiniai kursai.
4. Sporto stovykla — mažiau 10 darbo dienų apimtį, kurioje būtų sprendžiamos visų mūsų sporto šakų pasiruošimo problemos ir kartu išplaukiantie-

ji nutarimai ateities darbams gerinti.

5. Sporto spaudos darbuotojų bendri metaiškai pasitarimai savo srities lygiui kelti ir našesniai klausimų gvildinimui aptarti.

6. Mūsų plačiosios spaudos sluoksnių tautos klausimai, liečiant bendrus lietuviškos sporto veiklos darbus.

7. Fiziško lavinimo paskirties vertė visame žmogaus gyvenimo laikotarpy.

8. Intelektualių įtraukimas į bendrą specifinių sporto klausimų kėlimą.

9. Jaunimo organizacijoms nurodymai ir talka fiz. lav. srity.

10. Priemonės šioms tikslams atsiekti.

Mano giliu įsitikinimu ir turima, nors ir nedidele patirtimi, pradžią darbų galime ir privalome siekti jau dabar — žiemos meto mėn. Sąžiningai ir su noru užsimojant, galime laukti visokeriopos visuomenės paramos. Privalome pasitempti visuose veikimo baruose, o tas tikrai galima, tada ir iškilmingieji 1968 m. bus gyvu pavyzdžiu sporto sluoksnių pažangumo.

Pabaigai norėčiau dar pabrėžti, kad pirmuoju veikimo rodikliu turi būti suorganizuota mokymo kadro — sporto darbų planavimo komisija - komitetas, įtraukiant geriausias mūsų pa-

jėgas, kuris daugumoje klausimų galės aiškiau ir realiau visus sporto užmojus lukštenti ir nuosekliai įgyvendinti.

BĖGA IŠ PORTUGALIJOS

Portugalai masiškai bėga iš savo krašto dėl sunkių gyvenimo sąlygų. Jie bėga legaliai ir nelegaliai. Kadangi legaliai išvykti iš Portugalijos labai sunku, nes išvykstantis turi pristatyti garantiją, kad po poros metų grįš atgal ir už jį turi užstatyti tam tikrą užstatą kreditingi piliečiai, todėl gyventojai — bedarbiai bėga nelegaliai. Tiesa, yra dar vienas būdas gauti valdžios leidimą išvykti iš Portugalijos tuo atveju, jei noris išvykti pristato pažymėjimą, kad jam garantuotas yra darbas bet kurioje pramoninėje šalyje.

Ekonominė Portugalijos padėtis yra labai sunki. Didelis skaičius bedarbių nuolat, galima sakyti, kasdien vis didėja. Kai kuriose krašto vietose gyventojai stačiai badauja. Todėl šie badaujantieji žmonės stengiasi patekti užsienin, tikėdami ten rasti bet kurių darbų.

Už nelegalų pabėgimą portugalų valdžia smarkiai baudžia, sodindama ilgesniems laikams kalėjiman. Šią sunkią portugalų būklę išnaudoja kontrabandininkai, kurie už portugalų per sieną pervedimą į Ispaniją ar Prancūziją nulupe iki 250 dol.

Tokiu būdu Ispanijos sieną jau perėjo 150,000 por-

tugalų. Jų tarpe yra įvairių specialybių darbininkų, amatininkų ir paprastų bedarbių. Šiuos nelegalius emigrantus "medžioja" trijų kraštų policija — Portugalijos, Ispanijos ir Prancūzijos. Pabėgėliai bėga dažniausiai naktimis. Nelegalūs emigrantai grupėmis — po 5-10 asmenų traukia į pasienio kalnus. Šiomis dienomis netoli prancūzų sienos, ispanų pusėje buvo rasti penki portugalų lavonai. Jie žuvo besistengdami pereiti Pirėnų kalnus, kur juos pasienio policija pašovė. Kai kurių emigrantų užstatą pasislėpti automobilių bagažinėse ir tuo keliu pasiekti užsienį. Pereiti Pirėnų kalnus yra sunku ir bėgliams tenka pasinaudoti trimis naktimis, kad pasiektų kitos valstybės "El Dorado" — darbo ir pragyvenimo šaltinį.

Pr. Šul.

"SMEGENŲ ANTPLŪDIS" AMERIKOJE

Daugelio Europos, Azijos valstybių valdžios ir spauda skundžiasi, kad pastaraisiais metais iš visur į Ameriką emigruoja geriausi specialistai. "Smegenų nutekėjimu" susirūpinusi Anglija, Prancūzija, Šveicarija, V. Vokietija, net Indija, Japonija, Iranas ir Egip-

tas. Šie kraštai, skyrę daug pinigų savų specialistų inžinierių, gydytojų ir kt. paruošimui, o tie vėliau išvyksta į JAV-bes.

"Smegenų nutekėjimas" įgavo tokią apimtį, kad praėjusią vasarą Lozannoje, Šveicarijoje, buvo suaukta specialioji konferencija, kurioje dalyvavo iš įvairių valstybių atstovai, svarstę, kokių priemonių imtis šiai problemai išspręsti. Diskusijos vyko prie uždary durų, tačiau jie nesutarė, kokių priemonių reiktų imtis. Dėl to nepaskelbta nei konferencijos nutarimai.

Pagal statistinius duomenis, 27 nuoš. gydytojų JAV ligoninėse — svetimšaliai. Kad tuos svetimšalius gydytojus pakeisti, Amerikoje reiktų 30 naujų medicinos fakultetų. Viena dešimtoji visų inžinierių — techninio personalo amerikiečių fabrikuose taip pat "importuoti". Į JAV vyksta mokslininkai tik dėl to, kad šiame krašte mokami didesni uždarbiai, geresnės laboratorijos, amerikiečių išradimų lygis aukštesnis.

Leonas Šul.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

SCHOOL TEACHERS

SUMMER and HOLIDAY SEASON employment is available to School Teachers as Drivers with EASTERN GREYHOUND Lines.

For many years your fellow teachers have found driving for GREYHOUND a rewarding, interesting experience.

No heavy equipment experience necessary - we will train you.

Qualifications are: Age — 24 to 35, inclusive

Height — Minimum: 5'8", Maximum: 6'2"

Weight — Minimum: 155#, Maximum: 201#

Vision — 20/30 Both eyes, Corrected 20/20

Must pass aptitude and psychological tests and complete Driver Training Program. Also, pass Greyhound Physical Examination.

Saturday, Jan. 6, 1968, 10:00 A.N. Only!

MONTICELLO MOTOR LODGE

Black Horse Pike & Exit #3 New Jersey Turnpike
BELLMAWR, N. J.

(No Telephone Inquiries)

GREYHOUND

An Equal Opportunity Employer

(2-5)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

VYT. ALANTAS

ŠVENTARAGIS

Ištrauka iš XIII amž. kronikos

(4)

Kravis sustojo ir laukė nusigręžęs į rytus. Ligi tik pasirodė saulės skritulio kraštėlis, iš šventyklos kuoro pasigirdo trimto garsas, aidų aidais nusikardėjęs per girią. Trimitui nutilus, kravis pradėjo savo sveikinimąjį žodį, o kartu ir maldą saulei. Jo jauno, skardaus balso skandavimas ryto tyloje ir ramybėje sklido tartum varpo dužiai, atsimušdami kiekvieno maldininko širdyje pakilios rimties giliais atbalsais:

Štai Saulės, Dievo Dukrytės, auksinis vežimas
Devyniais žirgais veržliais pakinkytas,
Jau skrieja per dangišką skliautą mūsų šalelėn.
Žiezirbos trykšta žvaigždėn, kur jie tvieskia kanopom,
O jos ratai mirguliuoja stipiniais gintariniais.
Ir rieda vežimas nuo kalno sidabro ant kalno sidabro,
O Dievo Dukrytė, apjuosusi galvą raudonų paparčių žiedų vainiku
Grazna amžinąja spindulių spinduliuoja.
Iššokus iš savo sparnuoto vežimo,
Ji lengvai šokinėja ant debesėlių padraikių
Ir vaiko nuo skliauto botagėlių šilkinį juodus debesėlius,
Kad jėvas derėtų, kad mergelė sau krautų sukrautų,
Kad piemenėliai nevargų ir našlaičiai neskurstų
Nuo vėjų šaltų ir žvarbių.
Mes sveikinam mūsų Motiną Saulę, Dievo Dukrytę,
Kad ji vėl grįžta pas mus su dosniomis dovanomis!
Ir kad dėl mūsų gerovės savo didžią skriaudą pamiršus
Vėl rieda padangė skaisči ir linksma.
Šį anksty pavasarį dievaitis mėnulis ją vedė.
Bet, kėlus iš dieviško guolio anksti ryteli,
Pamatė, kad jos mylimasis, nuo jos atsiskyręs,
Klajoja padangėmis vienas ir žvalgos į gražuolę Aušrinę.
Tuomet teisus tėvas Perkūnas, padangių valdovas,
Rūstybe didžią užsidedęs, tvieskė žaibais į klatingą jaunikį,
Perskeldams perpus jo dievišką veidą.
Ir šaukdams griausmingai per visą padangę:
-- Kam Saulės Dukrytės viešpatn guoli tu palikai?
Kam klaidžioji vienas ir kam pamylėjai gražuolę Aušrinę? --
Taip tarė Perkūnas, ir toks atplidas laukia visus,

Kas savo širdin įsileidžia meilę klatingą.

Tad sveikinkim Motiną Saulę, kad užmiršusi savo negandą,
Ji vėl grįžta pas mus, budindama gyvį kiekvieną iš žemiško miego

Ir ragindama džiaugtis josios palaima
Ji skatina žemdirbį berti grūdą išpurenton dirvon.

Ji kviečia gręžti skylę beržė,
Kad gausiai ištekėtų jo saldžioji sula,

Ir akina žvejį staryti žeberklus upės tėkmėj.
Ji kibirkščiuoja gyvybės verpetais kraujo lašė,

Ji žėri namų Gabijos tyliuos židinius
Ir plazda Ugnies Amžinosios šventuos aukuruos.

Tad žvelkit į Motinos Saulės auksinį vežimą,
Pažvelkit į aukuro liepsną ir Gabiją savių namų,

Ir savo širdysna pažvelkit, visur jūs matysit Motinos Saulės
Palaimintą ranką, beriančią dosniai mūsų šalelei

Gėrybes, džiaugsmą ir palaimą šventą!

Tai buvo maldą Saulės dievybei, tai buvo jos galybės ir grožybės išaukštinimas, tai buvo saga apie dievybės nelaimingą meilę, galop tai buvo priminimas ir pagrasinimas būti ištikimiems šeimoms reikaluose. Ir kai baigė Motinai Saulėi žodį kravis, kiekvienas savo meilę dievybei reiškė pagal savo būdą ir tikėjimo gilumą. Daugumas šaukė mosuodami išskeltomis rankomis, kiti susitelkę žiūrėjo į kylantį saulės skritulį, bet buvo ir tokių, -- ypačiai kas nebetilpo atvade ir saulės patekėjimą pasitiko girioje, -- kurie Motiną Saulę sveikino parpuolę ant kelių po medžiais. Krivio žodis visus jungė į vieną bendrą maldingą polėkį, kurstydamas širdyse karštos meilės sąmyšį pergalingai skriejančiai per padangę didžiai Gyvatos nešėjai, Motinai Saulėi.

Po trumpos pertraukos iš šventyklos pavermu ėmė eiti vaidilutės ir stojo eilėn ant pakylės. Jos rengėsi apeiginiam Motinos Saulės grįžimo šokiui. Visos jos vilkėjo baltomis, plonos medžiagos iki žemės be rankovių apdangomis ir juosėjo poplačiomis, auksu atautomis juostomis. Jų palaidi plaukai per kaktas buvo parišti Padysnio nagingiausių audėjų išautomis juostelėmis, o jų galvas puošė nedidelė prisagstyti ažuolo lapų vainikėliai. Visos jos buvo basos. Vaidilutės stovėjo eilėje, nuleidusios akis, ir laukė.

Maždaug eilės viduryje stovėjo vaidilutė Vyga. Šventaragis, kuris sėdėjo su savo tėvais ir broliais pirmoje, tik šalies valdovui kunigui skirtoje suolų eilėje, atkreipė į ją savo akį, nes jis žinojo ją esant jo bičiulio Šilinio seserį. Lankydamasis ramovėje, jis ne kartą buvo ją sutikęs.

Ryte rijo ją savo akimis ir šalia sėdįs jo brolis Švitrys. Mergina buvo vidutinio ūgio, gražtaus ir kartu tvirto stoto, kaip ir dera žemdirbio dukrai. Vešlūs, geltoni plaukai dantis kritę ant jos dailių, poplačių pečių. Nuo saulės skaisčiai rausvai paraudęs Vygės veidas buvo bejausmis, tartum sustingęs. Ji stovėjo nė nekrustelėdama, nuleidusi akis. Ji kažkaip nenorėjo skintis iš ki-

tų ir skyrėsi, ji lyg norėjo pasislėpti ne tik savo palaido apdaro klostėse, bet ir kietame vaidilutės apžadų kevale, bet vis dėlto jos grožis, sveikata, jos nerami jaunystė ir aitri moteriška šiluma spinduliute spinduliavo iš jos asmenybės prieš jos valią. Švitrys, kuris tarėsi moteris pažįstas ir iš tikrųjų jas pažino, nes turėjo šiuose dalykuose plačią patirtį, šypsodamasis galvojo, kad ta, ten ant pakylės suakmenėjusi mergužėlė panaši į spindinčią ledinę būtybę, kuriai kažkas į krūtinę įžėrė žarijų sauja. Reikia tik, kad kas į tas žarijas pūstelėtų ir ta pilna dorybių skrynia staiga užsiliepsnos! Švitrys slankiojo akimis per visą jos kūną, stengdamasis atspėti, kaip jis atrodo ir po jos plačiu apdaru. Paskum jis peržvelgė visas Amžinosios Ugnies sergėtojas: ten buvo gražių ir ne tokių gražių, ir jo akys vėl grįžo prie Vygos, kaip grįžtama prie gražiausios ir kvapniausios gėlės puokštėje.

Šventaragis pagavo savo brolio žvilgsnį ir sunerimęs pagavojo, kad negerai, kai vilkas atšėlina prie avidės...

Alkaragio muzikantai, įsikūrę ant šventyklos laiptų, pradėjo groti. Iš pradžios traški ir pagavi melodija laipsniškai perėjo į ramią ir sravią, ir tada prasidėjo vaidilutė apeiginis saulės grįžimo šokis. Tiesą sakant, gal tai šokiu ir nebūtų buvę galima pavadinim, tai greičiau buvo pantomima, vaizduojanti saulės grumtynes su žiema ir jos nugalėjimą. Pradžioje šokėjos, susiglaudusios ir nuleidusios galvas, sukosi ratu iš lėto, tartum jas būtų sukaustęs nematomas geležinis lankas. Baltas vaidilutė ratilas vos judėjo lyg kovodamas su kažkokia jėga, ir žiūrovams buvo aišku, kad tas ratilas tai prasmuo saulės, kurios nykų veidą jie kartais mato ankstyvą pavasarį pro debesų proferšas. Bet palaiptui ratilis plėtėsi ir sukėsi vis greičiau, kol visai išsiplėtė, ir šokėjos, persirikiavusios į spindulius, atmetusios galvas ir susikabinusios rankomis už pečių, ėmė sukis nepaprastu greičiu. Prie lūmzdėlių, rėknių, birbynių ir švilpų dabar prisijungė skudučiai, ožio ragai ir paukai, ir maldininkų galvomis per girią skardėjo džiaugsmo ir pergalės garsai. Žiūrovai savo vaizduotėje matė spinduliuojančią, per padangę pergalingai skriejančią Motiną Saulę. O kai muzikos garsai vėl ėmė silpnėti, spinduliuoto šokėjų ratelio skridimas irgi ėjo lėtin, kol pagaliau visai sustojo. Šokėjos tačiau ratelio spindulių neardė, o stovėdamos vietoje sraivai plasniojo ištiestomis rankomis. Žiūrovams buvo aišku, kad Motina Saulė, nugalėjusi visas klūmis, ramiai spinduliuodama rieda per dangaus mėlyną.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE, KAD DIRVOS PRENUMERATA
METAMS 13 DOLERIŲ,
PUSEI METŲ 7 DOLERIAI

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

CLEVELAND, Ohio

RETA PROGA

įsigykite papiginta kaina
šias knygas:

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš Sibiro, lietuvių kalboje. Knyga gausiai iliustruota re-tomis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRĖ

ALĖS RŪTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

TIMELESS LITHUANIA

Owen J. C. Norem, B. D. L. L. D.

KAINA \$4.00

Knyga skirta lietuvių tautos kančioms, laimėjimams ir viltims, parašyta buv. JAV pasiuntinio Lietuvai.

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$15.00, bet Dirvos skaitytojai, naudodamiesi knygų išpardavimo vaju, moka tik

10 dol.

už keturias knygas.

— — — — — I S K I R P T I — — — — —

DIRVOS ADMINISTRACIJAI
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Ašaras Maskvoje, Kelias į Kairę, Timeless Lithuania ir Alma Mater, už papigintą kainą — 10 dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje ir 50 c. pašto išlaidoms.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PARAMA VASARIO 16
GIMNAZIJAI

Vasario 16 Gimnazijos Clevelando 5 ir 53 sujungtų būrelių globotinėms 6 kl. Loretai Subačiūtei ir 5 kl. Nijolei Žūtautaitėi per būrelių vadovą Steponą Nasvytį Kalėdų švenčių proga pasiūsta 20 dolerių dovanų, kurias sudėjo ALTS Clevelando skyriaus valdyba 10,00, dr. ir ponis Sandargai 5,00 ir būrelių vadovas St. Nasvytis 5,00.

Per pastaruosius metus tų būrelių vadovo St. Nasvyčio Lietuvių Vasario 16 gimnazijai pasiūsta 3000 dolerių paramos. Clevelando 5 ir 53 narių rėmėjų sujungti būreliai turi 40 narių-rėmėjų. Šių būrelių parama minėtai gimnazijai tęsiama toliau.

PARENGIMAI CLEVELANDE

SAUSIO 21 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos ruošiami pietūs Šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 27, ir 28 D. Valdilos teatro pastatymas A. Rūko "Keturis Keliauninkai".

VASARIO 10 D. Ateitininkų balius Šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 10 D. Šv. Kazimiero ir Vysk. Valančiaus lit. mokyklos, naujos parapijos salėje mini Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų sukaktį. Įėjimas laisvas.

VASARIO 18 D. Lietuvos Valstybės Atstatymo 50 Metų Sukakties Minėjimas, Rengia ALT Clevelando skyrius.

VASARIO 24 D. Lietuviams Budžiams Remti Valdybos tradicinis vakaras Šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 9 D. Koncertas Naujos parapijos salėje. Programą atlieka sol. Daiva Mongirdaitė, Rengia Šv. Kazimiero lit. mokyklos tėvų komitetas.

KOVO 10 D. Kaziuko Mugė.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, Šv. Jurgio parapijos rajone. Teirautis telef.: 431-2497.

ISNUOMOJAMAS

4 kamb. butas su vonia — 6911 St. Clair Ave. Švarus, prieinama nuoma.

Teirautis 291-3523. (3-5)

REGISTERED NURSES

Immediate permanent supervisory positions awaiting graduates of accredited school of nursing. B.S. degree preferred, however others will be considered.

If interested and qualified apply

Director of Nursing
THE GRACE HOSPITAL
18700 Meyers Road
Detroit, Michigan (4-8)

• L.V.S. Ramovė Clevelando skyrius rengia Klaipėdos krašto sukilimo minėjimą sausio 14 d., 12 val. Šv. Jurgio parapijos salėje.

Tuoju po minėjimo įvyks skyriaus narių metinis susirinkimas.

Skyriaus valdyba kviečia svečius ir narius dalyvauti.

HELP WANTED MALE

PUNCH PRESS OPERATORS
For medium size stamping plant. Experienced on small & medium stamping. Excellent wages & fringe benefits. Steady employment.
PARAMOUNT FABRICATING CO.
13595 Helen
Detroit, Mich. (3-9)

WANTED MACHINE REPAIRMEN JOURNEYMEN ONLY

Need men for maintenance of heavy tool machines, also need machine repairmen with numerical control electrical experience.

Plenty of Overtime
REPUBLIC DIE & TOOL CO.
45094 Van Born,
Wayne, Mich.
313 — 721-7800 (4-10)

PIRKITE KETVIRTAD. MIESTE 8:30-9; HEIGHTS, PARMATOWN, GREAT LAKES MALL, GREAT NORTHERN, SHEFFIELD IKI 9:30 KASDIEN MES DUODAME IR KEIČIAME EAGLE STAMPS

the **MAY** co.

6 TIRE CENTERS TO SERVE YOU

Including May's Sheffield

Užpirkome didelį kiekį padangų
KAD PAKARTOTI ŠĮ ĮVYKĮ!
GAMYKLOS KAINOMIS

24 ir 30 MĖN. GARANTIJA
ZIEMINĖS AR NORMALIOS
VIENA ŽEMA KAINA

8.25-14	(8.00-14)
7.75-14	(7.50-14)
7.75-15	(6.70-15)
6.50-13	(6.40-13)

\$15
juodos tubeless
plius mokesčiai

Normalių turi ir kitų dydžių!
Fed. mokesčiai pagal dydį nuo \$1.55 iki \$2.38. Baltais šonais tik \$3.00 brangiau.

33 MĖN. GARANTIJA
4-PLY FIRST LINE*
ZIEMINĖS AR NORMALIOS

9.00-15	8.85-14**
8.45-15	8.55-14
8.15-15	8.25-14
7.75-15	7.75-14
7.35-15	6.95-14
7.00-13	7.35-14
	6.50-13

\$20
juodos tubeless
plius mokesčiai

Fed. mokesčiai pagal dydį nuo \$1.80 iki 2.86. Baltais šonais tik \$2.00 brangiau. **Tik baltos normalios!

36 ir 40 MĖN. GARANTIJA
PREMIUM* 4-PLY
ZIEMINĖS AR NORMALIOS

8.85	8.85-14
9.00-15**	8.85-14
9.00-15	8.25-14
8.45-15	7.75-14
8.15-15	7.35-14**
7.75-15	6.95-14**
7.35-15	7.00-13
	6.50-13

\$25
baltos tubeless
plius mokesčiai

Fed. mokesčiai pagal dydį nuo \$1.80 iki \$2.86. **Tik žieminės!

Be įkeitimo senų... Be įmokėjimo... Nemokamas uždėjimas

DVIEM METAMS
GARANTUOTOS
BATERIJOS! BET
KURIO DYDŽIO

12.77

pakeitus
Grps. 22F, 22FC, 24
24C, 24F, 29NF

Mūsų dry charge baterijos

- neboja sukrėtimų!
- Sukrėtimų nebojančioje guminėje dėžėje!
- Apsaugoti jungikliai!
- Elektra įrengiamos
- Patentuotos dalys greitai startui!
- Nauji gang-vent jungikliai.
- Patraukiami kamščiai patikrinimui ar pripylimui!

SPECIALUS STAB-
DŽIŲ IR NUREGŪ-
LIAVIMO PATAR-
NAVIMAS!

Mūsų mechanikai: SURE-
GULIUOJA PRIEKINIUS
RATUS! ISBALANSUO-
JA PRIEKINIUS RATUS!
PATAISO STABDŽIUS!
VALO IR PATIKRINA
REGULIATORIUS.

8.88

Su oro vėsinimu mašinoms
kiek brangiau!

AMŽINA KLIJENTŲ PATENKI-
NIMUI GARANTIJA. Falcon pa-
dangos yra tokios puikios koky-
bės, kad jos garantuoja pilną kli-
jento pasitenkinimą, o taip pat
dėl gamybos ir medžiagos defektų
bei normalių kelio nelaimių atve-
jis gauti susižeidimų kiekvienai
ne automobilijai, kol laiko pa-
dangos originalios sriegės, pagal
sąlygas, nurodytas garantijos tu-
rinioje. Padangai sugedus, kiekvie-
na krautuvis, parduodanti FAL-
CON padangas — patarsys be mo-
kesčio ar pakeis, įkainuojant pro-
rate dalį, bazuojantis sriegių nu-
sidėvėjimu, plius reikalingi mo-
kesčiai.

SRIEGIŲ NUSIDĖJIMO GA-
RANTIJA: FALCON padangų srie-
gės užgarantuotos nuo nusidė-
jimo nurodytą mėnesių skaičių.
Jei sriegės nusidėvi, kiekviena
krautuvis, parduodanti FALCON
padangas, pakeis, paskaitant nuo
reg. pardavimo kainos nustatytą
dolerių kiekį, plius mokesčius.
*Tai mūsų pirmajai, įėjimo ir pir-
mos eilės padangos. Nors šiuo
metu nevėikia padangų gamybai
ir kokybei tikrinti visuotinė sis-
tema, mes rekomenduojame šias
padangas klientams, įėjantiems
zero patarnavimo. ŽIEMINĖS PA-
DANGOS SU TUNGSTEN CAR-
BIDE SAGOMIS TIK \$6 BRAN-
CIAU!

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NEOLITHUANŲ STOVYKLINIO RAŠINIO KONKURSAS

Kaip anksčiau buvo skelbta ir dabar Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba patuonia primena, paskutinis terminas neolithuanų stovyklinio rašinio konkurso skirtiems rašiniams įteikti yra š. m. kovo 31 d. Konkurse gali dalyvauti korporantai, stovyklavę praejusią vasarą. Rankraštis paruošiamas rašomąja mašinėle, jo apimtis 2-5 puslapiai. Tema leidžiama pasirinkti laisvai, tačiau ji turi liesti Korp! Neo-Lithuania stovyklos programą.

Trys geriausi rašiniai bus premijuojami: I prem. 50 dol., II — 25 dol. ir III — 15 dol.

Konkursiniai rašiniai iki nustatyto termino pasiunčiami Vyr. Valdybos pirmininko Algio Modesto adresu: 6456 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629.

• A. L. T-nės S-gos Chicago skyriaus valdyba, gerbdama ilgametį Lietuvos ministrą Anglijai Bronių Kazį Balutį, jam mirus, jo giminėms, artimiesiems ir bendros idėjos vienminčiams reiškia širdingą ir gilią užuojautą. Vietoje gėlių skiria 25 dolerius Dirvai paremti.

Skyriaus Valdyba

• Diplomatinijos šefas min. St. Lozoraitis iš Romos buvo nuskrėdęs į Londoną, kur dalyvavo min. B. K. Balučio laidotuvėse. Laidotuvių iškilmėse jis atsisveikino su velioniu Lietuvos diplomatu vardu.

Laidotuvėmis rūpinosi londoniškis Petras Varkala, Korp! Neo-Lithuania filisteris. Jis yra ir velionies testamentu vykdytojas.

Londono katedroje numatomos iškilmingos pamaldos už velionies sielą, kuriose dalyvaus kardinolas, vyriausybės atstovai, diplomatai ir visuomenės veikėjai.

• Inž. Valdas Adamkavičius, JAV LB Centro Valdybos vicepirmininkas, atstovavo Centro Valdybą gruodžio mėn. įvykusioje

VLiko pilnates sesijoje ir tarė sveikinimo žodį.

• JAV LB Centro Valdyba, priimdama dėmesin Tarybos sesijos pageidavimą suaukti LB apylinkių ir apygardų pirmininkų konferenciją, minėtų LB institucijų valdyboms išsiuntinėjo specialias anketas, atsiiklausdama, ar jos tokios konerencijos pageidautų.

• Leonas Šulys, studijuojąs mediciną antruosius metus Vienos universitete, praeitą vasarą atostogavęs pas tėvus M. ir Pr. Šulus Chicagoje ir dirbęs chemiku vienoje bendrovėje, šias žiemos atostogas pasilikęs Vienoje, panaudojo besiruošdamas egzaminams.

• Algis Šabanas, žinomų chigagiečių gydytojų Šabanų sūnus, studijuoja Vienos universitete, Austrijoje, trečiuosius metus mediciną. Gavęs žiemos atostogas, išvyko pas dėdę į Tirolį. Stud. doktorantas P. Vyta, kurio šeima gyvena Chicagoje, iš Vienos išvyko į Heidelbergą, Vokietijoje, medicinos studijų pagilimo reikalais.

STUDENTŲ SUAŽIAVIMO REZOLIUCIJOS

Šiaurės Amerikos Lietuvos Studentų Sąjungos 17-tojo visuotinio suvažiavimo, įvykusio 1967 m. gruodžio mėn. 29-31 d.d. Baltimorėje, Maryland

REZOLIUCIJOS 1968 LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO JUBILIEJINIAMS METAMS

I. Suvažiavimas deklaruoja, kad:

Lietuvių tauta turi nenuneigiama teisę į valstybinę nepriklausomybę ir demokratine santvarką;

Diplomatinė Tarnyba, Vlikas, Bendruomenė, Balfas, Batunas ir Altas atlieka nepakeičiamas funkcijas ir Lietuvos laisvinimo bei lietuvių išlaisvinimo išveivijoje darbai yra be kompromisų remtini ypatingai, bet ne išskirtinai, šiais Lietu-

IZRAELIS APDOVANOJO LIETUVAITĘ MEDALIU

• Onai Šimaitei, buv. Lietuvos universiteto bibliotekininkei, dabar gyvenančiai Paryžiuje, Lietuvos Pasiuntinybės sekretoriaus A. Liutkaus lydimai, Izraelio ambasadorius Prancūzijoje Walter Eytan, laike trumpos ceremonijos įteikė "Teisingųjų Medali".

Duotame diplome pažymėta, kad Kankinių ir Didvyrių Jad Vachem Instituto, Teisingųjų Komisija Jeruzalėje, pasiremdama surinktais ir patikrintais faktais, nutarė pagerbti Oną Šimaiteį jai įteikdama "Tei-

vos Nepriklausomybės Atstatymo 50-ties metų jubiliejaus metais.

II. Suvažiavimas įpareigoja ŠALSS Centro valdybą:

1. Siųsti Metrašį į svetimus kraštus Pietų Amerikoje, Europoje bei Australijoje visiems jai žinomiems studentams;

2. Suaukti visų Lituanų žurnalo darbu artimiau suinteresuotų asmenų posėdį Chicagoje dviejų mėnesių bėgyje su tikslu priėti patariamąjį balsą turinio sprendimo dėl Lituanų žurnalo ateities;

3. Skatinti visus ŠALSS narius užsiprenumeruoti Lituanus ir jį, kaip Studentų Sąjungos įkurtą žurnalą, visomis jėgomis paremti.

III. Suvažiavimas įpareigoja ŠALSS skyrius:

1. Pasirūpinti, kad kiekviena jų ribose esanti biblioteka užsisakytų Lituanus žurnalą. Lituanus Fondacijos planuojamas leisti "Studies in Lithuanian History and Culture", Lietuvių enciklopedija anglų kalba, Maryland Books knygyno leidinius ir įvairias kitas anglų kalba apie Lietuvą knygas pagal skyriams Centro valdybos pateiksimą pilną sąrašą.

2. Pravesti programą bent viename jų ribose esančiame amerikiečių radije Vasario 16-tosios ir jubiliejinių metų progą.

IV. Suvažiavimas sveikina visus jaunimo sąskrydžius ir studijų dienas, įvyksiančias 1968 m. Pietų Amerikoje, Europoje ir Australijoje ir siūlo šiaurės Amerikos studentams užmegzti tampresnius ryšius su lietuvių jaunimu bei išimties kiekvienoje pasaulio šalyje.

V. Suvažiavimas dėkoja: 1. Lietuvių spaudai, lituanistinėms mokykloms ir visoms kitoms lietuviškoms institucijoms, kurių dėka išveivijos lietuvių studentija dar šiandien kalba lietuviškai ir jaučiasi lietuviškos bendruomenės nariais; 2. Suvažiavimo Rengimo Komisijai už kruopštų Suvažiavimo suruošimą.

Rezoliucijų komisija: Aldona Drazdytė, Mykolas Drunga, Tomas Gasparėnas, Vyta Kasniūnas, jr., Skirma Makaitytė ir Jonas Šipaila.

NEW YORK

* KLAIPĖDOS KRAŠTO prijungimo paminėjimas įvyks sekmaadienį, sausio 14 d. 3 val. po piet Congregacijos salėje 91 Street kampas 85 Road, Woodhaven, N.Y. Kviečiami visi kas tik tuo domisi atvykti ir dalyvauti. Ruošia Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija New Yorke. Ji pavaišins svečius šiltu gėrimu.

singųjų Medali" ir jos vardu pasodinti medį Teisingųjų alėjoje ant Atminimų Kalno Jeruzalėje, nes O. Šimaite, neatsižvelgdama į gresiantį jos gyvybei pavojų, yra išgelbėjusi daug žydų jų naikavimo metu.

TAUTA LAISVOJE VALSTYBĖJE

Sausio 4 vedamajame "Kova ir savikova" Tėviškės Žiburiai iškelia Lietuvos Laisvės Kovos Metų reikšmę ir nurodo į principus, kurių tame kovos kelyje privalėtume laikytis. Tų metų paskelbimu, rašo T.Ž., nesakoma, jog iki šiol buvo snasta. Bet, nežiūrįnt visų laimėjimų, "per ilgą laiką atsirado spragų ir net tam tikro pasimetimo ženklų".

Jeį daugelis spragų mūsų santykiuose atsirado dėl antraeilių dalykų, tai "pastaraisiais metais atsirado tam tikras lūžis dėl santykiavimo su okupuota Lietuva"... "Žinoma, iš esmės tai nesuskaldė patriotinės visuomenės tvirto nusistatymo Lietuvos laisvės atžvilgiu, bet išskyrė jos pažiūras į metodus tos laisvės besiekiant. Vieniems atrodo, kad vienintelis tikras kelias yra besąlyginė kova turimomis priemonėmis už Lietuvos valstybės nepriklausomybę, kiti gi mano, kad to paties tikslo galima siekti su tam tikra lankstumo doze".

"Vieni laisvės kovoje pabrėžia nepriklausomos valstybės atstatymą, kiti -- tautos išlikimą". Čia jau vedamojo autorius išdėsto pavo-lingos trinties pavojų, nežiūrint, kad "ir vienu ir kitu intencijos geros". Tai trindžiai plečiantis, "vietoje kovos su paver-gėjais gali įsiliepsnoti savikova".

"Jau dabar matyti aštrių apsisvaidymų, ypač kraštutines pozicijas užėmusių spaudoje. Tokioje savikovoje patriotinė visuomenė pergalių nė viename fronte tikėtis negal. Būtinai yra bendras frontas su bendra vadovybe. Kas į jį neišsikiuoja, silpnina pajėgas ir netiesiogiai pasitarnauja Lietuvos laisvės priešinams. Jeigu kas tai daro patriotizmo vardu, kenkia Lietuvai tos pačios Lietuvos vardu. Tai pseudopatriotizmas. Jeigu kas gina Lietuvos pavergėją bei jo atstovus tautos išlikimo vardu, savo patriotizmą padaro falsifikatu: mano tarnaująs tautai, o iš tikrųjų daro paslaugą vergijai. Tai iškrypimai. Bendrasis patriotinės visuomenės tikslas turėtų būti pagrįdė vienas -- kova už lietuvių tautos išlikimą laisvoje ir nepriklausomoje valstybėje. Aišku, tas tikslas negali būti pasiektas per metus kitus. Jeigu šiandieną negalima atstatyti Lie-

tuvos valstybės, nereikia, kad turime jos atsisakyti. Jeigu šiuo momentu negalime padėti pavergtai tautai, nereikia, kad nereikia ieškoti kelių jai pagelbėti. Pastangos vienu ir kitu atveju tai tos pačios laisvės kovos žygis, neišskiriamas nei tautos, nei valstybės".

AUKOS DIRVAI

P. Kasperinas, Rahway ... 3,00
J. Grauzinis, Chicago 2,00
J. Krivis, Rochester 2,00
B. Burba, Detroit 4,00
A. Jonkutė, Chicago 4,00
M. Karaša, Baltimore 2,00
V. Slavinskas, Monticello 5,00
S. Žadeiki, Forest Hills 4,00
J. Bartkus, Chicago 11,00
A. Misiūnas, Detroit 4,00
S. Antonaitis, Chicago ... 4,00
A. Vabalas, Barquisimeto 4,00
T. Bartkus, Toronto 5,00
F. Andriūnas, Wyncote ... 2,00

P. Dagys, Columbus 2,00
A. Valius, Riverside 4,00
J. Gelažius, Chicago 2,00
X.Y., Chicago 7,00
P. Drabišius, Cleveland .. 9,00
A. Melinis, Cleveland 1,00
P. Bačiulis, Cleveland 1,00
P. Budininkas, Cicero ... 10,00
P. Matiukas, Rochester .. 5,00
L. Radzickas, Ann Arbor 2,00
M. Sandargas, N. Royalton 5,00
A. Andriulionis, Boston ... 2,00
R. Valodka, Cleveland 5,00
K. Arnastaitė, Bayonne ... 2,00
P. Stankus, Hartford 2,00
P. Mičiulis, Calumet City 2,00
S. Hlasevičius, Detroit ... 2,00
V. Keciūrius, Toronto 2,00
V. Vasikauskas, Richmond Hill, 3,00
J. Maurukas, Richmond Hill 2,00
L. Raslavičius, Chicago 2,00
M. Nagys, Chicago 1,00
P. Vebra, Chicago 4,00
ALTS Chicago Skyrius 25,00

Skaityk ir platink
DIRVĄ

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA\$4.00
B. Armonienė — PALIK ASARAS MASKVOJE\$3.00
St. Yla — MODERNI MERGAITĖ\$4.00
K. Donelaitis — METAI (THE SEASONS)\$3.00

Vytė Nemunėlis — MESKIUOKAS RUDNOSIUOKAS \$3.00
Red. K. Barėnas — TREČIOJI PRADALGĖ

LITERATŪROS METRAŠTIS —
minkštais viršeliais\$3.15
kietais viršeliais\$3.75

Gr. Šimukonienė — SU DAINA —
Lietuviškų dainų rinkinys\$2.00

J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ\$2.50
J. Švaistas — DANGUS DEBESYSE\$3.00

Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS
minkštais viršeliais\$3.00
kietais viršeliais\$4.00

R. Skipitė — NEPRIKLAUSOMA LIETUVA\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ

REPRODUKCIJOS
(angliškų įvadu ir parašais)\$6.00

A. Vaičiūnaitis — GLUOSNIŲ DAINA —
PADAVIMAI\$2.50

J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA\$4.00

Visa eilė kitų poezijos, beletristikos ir prisiminimų knygų.

Užsakant knygą, prie kainos prašome prijungti 25 c. rašto išlaidoms.

Rašykite:

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

Laiškai iš visų pasaulio kraštų byloja, kad patikimiausias lietuvių ryšys ir informacijos šaltinis yra laikraštis. Turime bičiulių ir artimesnių žmonių visur. Ir ten, kur valiutos sunkumai, skirtingos gyvenimo sąlygos, neleidžia skirti laikraščiui reikalingos pinigų sumos. Neapsunkinkime BALF ar kitų labdaros organizacijų laikraščių prenumeratomis ar knygų pirkiniais. Užprenumeruokime laikraštį patys, tuo suteikiant didelę moralinę paramą savo artimesniam žmogui.

Prašome, naudojantis žemiau dedama iškarpą, pasitarnauti artimam broliui lietuviui P. Amerikoje, Vokietijoje ar kitur... o kad ir čia pat Amerikoje...

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103
U. S. A.

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Jungiu čekį, pašto perlaidą 13 dol. (7 dol. 1/2 metų).

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.